

Shakespeare celest

Animați de dorința de a înfățișa publicului o formă, dacă nu chiar o formulă nouă de spectacol muzical, de a părăsi drumurile bătătorite și de a provoca discuții fertile în jurul valorilor clasice, responsabilii concertelor de la biserica St. Severin din Paris au organizat, nu de mult, o serie de manifestări intitulate „Bach celest“.

Despre ce e vorba? Intrând în biserică și instalându-se pe scaune, spectatorul este pus într-o situație inedită, deoarece, spre deosebire de concertele obișnuite unde melomanului i se oferă o orchestră interpretând succesiv câteva lucrări muzicale, inițiatorii montării de la St. Severin au angajat cincisprezece orchestre simfonice sau de cameră care, așezate fiecare într-altă parte, execută simultan, cincisprezece partituri diferite ale lui Bach. O cantată-n stînga, un brandenburgic în dreapta, o Pasiune-n față, o Messă-n spate, un concert de orgă deasupra capului, precum și, la mijloc un clavicin, firește bine temperat, fluieratul în biserică fiind, după cum se știe, tolerabil cu greu și numai dacă nu întrece măsura.

Nu cunoaștem, pină-n clipa de față rezultatele și ecourile integrale ale formulei amintite mai sus. Dar mi se pare limpede că, pe de-o parte, „Bachul celest“ reprezintă un concert de

mare răsunset, iar pe de altă parte, că ideea poate fi extinsă și-n alte domenii precum, de pildă, sau mai bine zis, în primul rînd, la mișcarea teatrală. Într-adevăr, dacă muzicologii au utilizat cu îndrăzneala de rigoare, compozițiile lui Bach pentru realizarea spectacolului discutat, a înscena un Shakespeare de-aceiași gen, adică celest, pare un obiectiv la îndemîna oricărui regizor care nu e terre-à-terre... Intrî, să zicem, în sala Naționalului bucureștean. Te-așezi pe scaun. Se stinge lumina. În fața ta, pe scenă, Richard al II-lea meditează pe marginea puterii și destinului. Întorci capul spre dreapta: Othello o stringe de gît pe Desdemona. Vecina te trage de mîncă: uite-n stînga: Regele Lear își strigă disperarea în furtună. Strigăt cutremurător. Dar numai de-o clipă. Pentru că, plîngerea regelui-tată e sfișiată de-un hohot de ris: Falstaff se zbate la balcon nemaștiînd cum să iasă din încurcăturile sale cu haz. În același timp, la doi pași de tine, pe-o mică estradă aflată în mijlocul sălii, o făptură subțire, palidă, îmbrăcată-n negru te silește din pricina spuselor sale, să-ntorci capul: e Hamlet care se întreabă: „A fi sau a nu fi?“ Și pe bună dreptate.

Al. Mirodan